

[Landbrugsministeren]

er det, fordi indtjeningen er for lille eller omkostningerne for store?

Til de ordførere, der siger, at vi bliver nødt til at have en finansieringsreform, således at unge landmænd kan komme i gang uden at have en guldklump i lommen, må jeg sige i sandhedens interesse, at der er intet land i denne verden, der har så gunstige finansieringsformer for unge landmænd, som Danmark har. Der er intet sted, hvor man kan gå i gang med landbrugsbedrift på så gode vilkår som her. Det er ikke et spørgsmål om finansiering.

Nej, problemet er, hvordan man kan få ejendommene til at give et tilstrækkeligt afkast til den gæld, man har mulighed for at stifte. Det er det, der har været landbrugets store problem. Man har i folketinget været villig til at finde finansieringsformer. Man havde 45 pct. til kreditten før, så hævede man realkreditten til 70 pct., og som også hr. Bjørn Westh sagde, er det måske ikke så heldigt, at man får denne store realkreditbyrde. Det er måske godt at have en begrænsning, således at man ikke kan stifte gæld i det uendelige. Vi er enige om, at det kan være en risiko, men jeg synes ikke, man skal gå og sige, at det ikke er muligt for unge landmænd at tage fat. Det er det land i Europa, hvor unge landmænd har lettest ved at komme i gang.

I Holland vil jeg garantere for at unge landmænd overhovedet ikke kan komme i gang, medmindre de virkelig har en familie, der kautionerer, bag ved sig.

Hr. Bjørn Westh spørger, hvad regeringen vil gøre for landbruget. Hertil vil jeg gerne sige: hvad har regeringen gjort for landbruget? Jeg kan jo sige, at vi har lavet omkostningssænkningen i 1984; socialdemokratiet har været med til at stemme for noget af det. Vi udbetaler et tilskud, mere end 730 mill. kr. i 1984 og mere end 650 mill. kr. i 1985; det er direkte tilskud. Jeg behøver ikke nævne, hvor meget der blev udbetalt i den socialdemokratiske tid, men det var betydelig mindre. Jeg taler ikke om den negative indkomstskat, men om rentelettelse. Den økonomiske politik har medført en rentelettelse for landbruget på mellem 450 og 500 mill. kr. pr. år. Afdæmpningen af lønstigningstakten ligger også på omkring 500 mill. kr. på årsbasis. Se, det er jo de omkostninger, der tynger landbruget, og det er dér, vi skal sætte ind.

Nu kan I se, hvor meget dette her ville give, hvis det blev gennemført og staten gav tilskud med et provenutab på 60 mill. kr. pr. milliard. Hvor meget skal ombyttes, er det 3, 5 eller 10 mia kr.? Hvis det nu er 10 mia kr., der skal ombyttes, bliver der 500 mill. kr. i provenutab for staten. Er socialdemokratiet så parat til at foreslå besparelser på andre områder, således at de 500 mill. kr. kan komme ind?

For se, sandheden er, at penge har penges pris. Disse indekslån kan ikke få nogen effekt, medmindre der ligger statssubsidier i det, og man kan så overveje, hvis renten er for høj, om det ikke var nemmere i så fald at subsidiere renten på almindelig vis. Det er jo det, vi har gjort hidtil, vi har finansieret renten. Vi erkender, at rentetilskuddene til landbruget var nødvendige, fordi renten var for høj. Man kommer ikke uden om, at indekslæneordningens effekt ligger i, om man kan få den fri af realrenteskatten. Det er så et spørgsmål, som der åbenbart skal forhandles om, for det kræver jo en genforhandling af forliget, før det kan finde sted.

Til sidst skal jeg bare sige til hr. Arne Bjerregaard, der sagde, at politikerne kan bestemme udviklingen i landbruget: ja, det tror politikerne! Det er egentlig interessant at se, hvad der er sket fra 1970, hvor vi begyndte at have strukturudviklingen. I 1973 strammer vi lovgivningen, i 1978 strammer vi lovgivningen. Alligevel er der forsvundet 45.000 landbrug på den tid, til trods for at der altid har været et solidt flertal i folketinget for, at man skulle undgå, at landbrugsejendomme forsvandt. Så koncentration og mindre landejendomme og ejendommers forsvinden kan politikerne ikke forhindre. De kan forhale den, men udviklingen kan lovgivning ikke forhindre. Det var bare sådan en almindelig betragtning.

Men lad os nu se på udvalgsarbejdet om beslutningsforslaget. Der er stadig væk nogle uopklarede problemer i beslutningsforslaget, og dem er udvalget velkommen til at spørge om. Så skal vi give de svar, vi kan finde frem til, så hurtigt som muligt.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Lad mig først sige til landbrugsministeren, at vi, da vi kom i fællesmarkedet, overhove-